

strany žalované. Soudy nižších stolic správně k tomu poukázaly, že není ani tvrzeno nějaké zavinění orgánů strany žalované. Ručení právnických osob za škodná jednání orgánů jejich, pokud zákonem jest odůvodněno, předpokládá zavinění těchto orgánů. Žalobkyně však neuvedla, v čem zavinění takové záleží. Neprávem tedy tvrdí dovolání, že v tomto případě stát ručí za škody vojenskými osobami způsobené, pokud není zvláštních předpisů, dle předpisů všeobecných, neboť ručení za škodlivé výsledky nastává jen tam, kde je výslovné ustanovení zákona; jinak jest nevyhnutelnou podmínkou ručení zavinění škůdcovo.

Čís. 278.

Trval-li již služební poměr alespoň čtrnáct dní, přísluší zaměstnanci při jednom každém onemocnění náhrada § 1154 b) obč. zák., odstavec první, věta první, byť i mezi jednotlivými onemocněními nebylo uplynulo alespoň čtrnáct dní.

(Rozh. ze dne 30. září 1919, Rv II 235/19.)

Žalobce jest již po více let zaměstnán jako horník u žalované společnosti. Onemocněv beze své viny nemohl vykonávati práci v době od 2. do 12. ledna a pak zase od 17. ledna do 31. ledna 1919. Tyto nemoci nikterak spolu nesouvisely, poprvé měl podebranou nohu, následkem toho nemohl se do práce dostavit, po druhé onemocněl chřipkou. Domáhal se proto žalobce na žalované společnosti zaplacení mzdy za sedm dní jednoho každého období, co byl nemocen. Žalovaná společnost uznala, že jest povinna žalobci zaplatiti požadovaný peníz za první období nemoci, tvrdí však, že žalobci nepřísluší náhrada za druhou nemoc, ježto mezi oběma nemocemi neuplynulo 14 dnů, jak toho zákon vyžaduje. První stolice uznala dle žalobní prosby. **Důvody:** Je nesporno, že žalobce je již po delší dobu zaměstnán jako horník u žalované společnosti a že v lednu beze své viny onemocněl. Dle § 1154 b) obč. zák. má proto nárok na mzdu, kterou by byl vydělal v tu dobu, ovšem pouze s omezením na jeden týden. Jest nesporno, že mzda ta po srážce kvoty, kterou žalovaná přispívá na nemocenské pojištění žalobcovo, činila by zažalovaný peníz. Sporným je, zda žalobci přísluší náhrada mzdy za první týden druhé nemoci, když onemocněl dvakrát po sobě opětne hned pátý den po ozdravení, či pouze za týdenní období nemoci první. Žalovaná strana jest toho mínění, že dle smyslu zákonného ustanovení je třeba, by mezi oběma nemocemi bylo mezidobí aspoň 14 dnů, má-li žalobce podržet svůj nárok na týdenní mzdu též za druhé onemocnění. Povinnost ku zaplacení peníze za první období nemoci uznává. Názor žalované strany nenalézá opory v ustanovení zákona. Lhůta 14 dnů, o níž v § 1154 b) obč. zák. se mluví, je rozhodnou pouze pro zjištění, jedná-li se o dělníka pevněji, trvaleji zaměstnaného. Každý, kdo aspoň 14 dní u někoho v práci jest zaměstnán, používá výhody ustanovení § 1154 b) obč. zák. Pouze přechodní dělníci a nádenníci, kteří jen pro krátký čas jsou do práce přijímáni, nemají nároku na náhradu mzdy ve smyslu tohoto ustanovení.

ježto by to bylo přílišné zatížení zaměstnavatele. Je samozřejmo, že by žalobci nepříslušel nárok na týdenní mzdu ve druhé nemoci tehdy, kdyby jednalo se o pokračování nemoci první, kdyby obě byly v příčinné souvislosti, v tom případě by dělník snadno mohl zneužívat této zákonné výhody tím, že by předčasně, před úplným uzdravením se dostavil do práce, tím přivodil si zhoršení svého zdravotního stavu a pak opět práci po týden konati nemohl. Tomu však není zde tak. Je nesporno, že obě žalobcovy nemoci spolu nesouvisely, obě vznikly bez jeho zavinění, v době od 2. do 12. ledna nemohl do práce se dostaviti, ježto měl podebranou nohu, v době od 13. do 16. ledna pracoval, od 17. do 31. ledna pak nemohl pracovat, ježto onemocněl chřipkou. Není důvodu, proč by žalobci nepříslušela náhrada mzdy vždy za týden každého období nemoci, kdyžtž zákon nikterak nárok dělníkův v tom směru neobmezuje. **O d v o l a c í s o u d** zamítl žalobu, pokud domáhala se zaplacení mzdy za sedm dní druhého onemocnění. **D ů v o d y:** Soud první stolice přisoudil žalobci plat za sedm druhým onemocněním zanedbaných pracovních dnů, ačkoliv žalobce, uzdraviv se z první nemoci, pouze pět dnů pracoval, máje za to, že nárok na plat po rozumu § 1154 b) obč. zák. jest již založen, když zaměstnanec u zaměstnavatele plných 14 dní pracoval a že tudíž není zapotřebí, by před každým onemocněním po tuto dobu pracoval, má-li podržeti nárok na týdenní mzdu též za druhé onemocnění. Toto právní posouzení považuje odvolací soud za mylné, neboť vedlo by ve svých důsledcích k výsledkům, které zákonodárce neměl patrně na mysli. Mohlo by se totiž, kdyby náhled první stolice byl správným, přihoditi, že by zaměstnanec od zaměstnavatele za více onemocněním zanedbaných dnů plat obdržel než skutečně pracoval. Tento případ může nastati, když zaměstnanec po 14denní nepřetržité práci v krátkých obdobích brzo po sobě několikráte onemocní. To však zákon chce vyloučiti, ustanoviv v § 1154 b), že zaměstnanec má nárok na plat jen tehdy, když mu po 14denní službě nemoc překazí konati práci po dobu p o m ě r n ě k r á t k o u. Z tohoto ustanovení plyne, že doba, po kterou zaměstnanec obdrží plat, aniž by pracoval, musí býti vždy kratší než doba, po kterou skutečně pracoval; tomuto požadavku zákonodárce vyhovuje jen ten výklad § 1154 b) obč. zák., který žádá, by zaměstnaný po každém onemocnění 14 dní pracoval, má-li mu býti zachován nárok na plat po dobu následujícího onemocnění.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek první stolice.

D ů v o d y:

Dovolání, opírajícímu se o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., jest přiznati oprávnění. Jedná se o to, jak jest ustanovení § 1154 lit. b) obč. zák., dle něhož zaměstnanec podrží nárok na mzdu, když konav práci nejméně po 14 dní, pro nemoc po dobu poměrně krátkou, však týden nepřesahující nemůže práci konati, vykládati v případě, že zaměstnanec opětovně onemocní, aniž mezidobí mezi prvním a druhým onemocněním dosáhne 14 dní. Rozsudek v odpor vzatý zaujal stanovisko, že v takovém případě zaměstnanec nároku na mzdu nemá, a že tedy při opětovném onemocnění jest řeba, by před každým opětovným onemocněním zaměst-

nanec aspoň 14 dní pracoval. Návoru tomu nelze přisvědčiti. Zámyslem zákona jest, jak z motivů vyplývá, by byla přiznána výhoda práva žadatí mzdu i za dobu, kdy zaměstnanec pro nemoc nebo nehodu po krátký, týden nepřesahující čas nemůže pracovati, takovým zaměstnancům, kteří jsou trvaleji zaměstnáni; výhody té nejsou účastni ná denníci a jiní podobní přechodní pracovníci. Jako znak trvalejšího zaměstnání stanoví § 1154 b) obč. zák., že zaměstnanec aspoň 14 dní pracoval. Jest tedy ustanovení předchozí 14denní práce podmínkou, jež nárok hořejší zakládá; jakmile pak nárok ten uplynutím nejméně 14denní pracovní doby jest založen, trvá dále po celou následovní pracovní dobu. Podmínka ta vztahuje se toliko na počátek pracovního poměru, neplatí však pro další trvání poměru toho. Má tedy úsloví »nach mindestens 14 tágiger Dienstleistung« týž význam jako úsloví: »wenn das Dienstverhältnis wenigstens 14 Tage gedauert hat.« To vyplývá ze srovnání § 1154 lit b) s obdobným ustanovením § 1156 obč. zák. v doslovu novelisovaném, jenž na případ zcela obdobný užívá rčení: »když poměr služební již 14 dní trval«, a dlužno poukázati také k tomu, že příbuzný zákon o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910 č. 20 ř. z. stanoví v § 8 jako podmínku nároku na plat po dobu nemoci pouhé nastoupení služby. Ostatně zcela vhodně poukazuje dovolání na sociálně-politický účel uvedeného ustanovení zákona, podporovati a chrániti zaměstnance jako hospodářsky slabšího a vyvozuje z toho, že ustanovení zmíněné dlužno vykládati spíše ve prospěch zaměstnance. Stanovisko tuto vyložené zaujal prvý soudce, přisoudiv žalobci mzdu i za druhý týden jeho nemoci, a bylo proto, vyhovujíc dovolání, rozsudek prvé stolice obnoviti.

Čís. 279.

Soud není povinen, by doručoval nájemci prohlášení pronajímatele, že nepřistupuje na další prodloužení nájmu. Dal-li je však nicméně doručiti, nelze jeho opatření považovati za zmatečné.

(Rozh. ze dne 1. října 1919, R I 378/19.)

Vyřizuje rekurs v nájemním sporu propachtovatelek proti pachtěři zrušil rekursní soud sám od sebe jako zmatečné dřívější usnesení okresního soudu ze dne 30. července 1919, jímž doručeno pachtěři prohlášení propachtovatelek, že nepřistupují na další prodloužení pachtu, a prohlásil doručení příslušného přípravného spisu pachtěři za bezúčinné, poněvadž v nájemním řízení není ustanovení o nějaké notifikaci podobného prohlášení a tudíž nepřipustno, by pronajímatel použil soudu k doručení takovéto notifikace nájemci.

Nejvyšší soud zrušil k rekursu propachtovatelek zrušující usnesení rekursního soudu.

Důvody:

Návrh stěžovatelek v podání ze dne 30. července 1919 směřoval pouze a jedině k tomu, by okresní soud v Jičíně doručil Františku P-ovi jejich prohlášení, že nepřistupují na další prodloužení nájemní smlouvy, s ním